

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2025-yil, 12-13-noyabr

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE
PHILOLOGY AND TRANSLATION
STUDIES”**
international scientific and practical conference
November 12-13, 2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI KAFEDRASI

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami

2025-yil, 12-13-noyabr

THE MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND
INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ALISHER NAVO‘I TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE

THE DEPARTMENT OF “TRANSLATION THEORY AND PRACTICE”

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference titled

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE PHILOLOGY
AND TRANSLATION STUDIES”**

November 12-13, 2025

Tashkent – 2025

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 “Filologik komparativistika va tarjimashunoslik masalalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami. – Toshkent, 2025. – 889 b.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Mas’ul muharrir:
Shuhrat SIROJIDDINOV

akademik

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti rektori

Tahrir hay’ati:

Nozliya Normurodova (O‘zbekiston), Zuhridin Isomiddinov (O‘zbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italiya), Gabriela Shtoecli (Shveytsariya), Qosimboy Mamurov (O‘zbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Misr), Uzoq Jo‘raqulov (O‘zbekiston), Gulnoz Xalliyeva (O‘zbekiston), Yurgen Yakob Beker (Germaniya), Kemal Yavuz Ataman (Turkiya), Xurram Raximov (O‘zbekiston), Natalya Filimonova (Rossiya), Nedim Bakirci (Turkiya), Farhad Rahimi (Eron), Xayrulla Hamidov (O‘zbekiston), Elmira Adilbekova (Qozog‘iston), Sag‘inbek O‘rinboyev (Qirg‘iziston), Zulxumor Xolmanova (O‘zbekiston), Mahmadiyor Asadov (O‘zbekiston), Ziyodaxon Teshaboyeva (O‘zbekiston), Dilnavoz Yusupova (O‘zbekiston), Islomjon Yakubov (O‘zbekiston), Nargiza Rashidova (O‘zbekiston), Sabohat Qahharova (O‘zbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (O‘zbekiston,) Nigora Sulaymonova (O‘zbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (O‘zbekiston), Dostonbek Ahmadov (O‘zbekiston), Dilnoza Shonazarova (O‘zbekiston).

Mazkur xalqaro konferensiya materiali filologik komparativistika va tarjimashunoslikning dolzarb nazariy hamda amaliy masalalarini zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida yoritishga bag‘ishlanadi. To‘plamda turli milliy adabiyotlar, tillar va madaniyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir, adabiyotlararo aloqalar, qiyosiy-tipologik va qiyosiy-genetik tadqiqotlar, badiiy va maxsus matnlarni tarjima qilish muammolari, tarjima strategiyalari va ekvivalentlik masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, konferensiya materiallarida tarjima nazariyasining zamonaviy konsepsiyalari, tarjimon kompetensiyasini shakllantirish, tarjimoni o‘qitish metodikasi, madaniyatlararo kommunikatsiya hamda globallashuv sharoitida tarjimaning ijtimoiy-madaniy ahamiyati kabi masalalar keng yoritiladi. Ilmiy maqolalar filologik komparativistika va tarjimashunoslik sohalarida faoliyat yuritayotgan olimlar, tadqiqotchilar, doktorantlar, magistrantlar hamda talabalar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, fanlararo integratsiyani kuchaytirishga hamda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

To‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 17-dekabrda 6-sonli yig‘ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 Proceedings of the International Scientific-Practical Conference on the topic “Problems of comparative philology and translation studies”. – Tashkent, 2025. – 889 p.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Editor-in-Chief:

Shuhrat SIROJIDDINOV

Academician

Rector of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature

Editorial Board:

Nozliya Normurodova (Uzbekiston), Zuhridin Isomiddinov (Uzbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italy), Gabriela Stöckli (Switzerland), Qosimboy Mamurov (Uzbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Egypt), Uzok Djoraqulov (Uzbekiston), Gulnoz Khallieva (Uzbekiston), Jürgen Yakob Beker (Germany), Kemal Yavuz Ataman (Turkiye), Khurram Rakhimov (Uzbekiston), Natalya Filimonova (Russia), Nedim Bakirci (Turkiye), Farhad Rahimi (Iran), Khayrulla Hamidov (Uzbekiston), Elmira Adilbekova (Kazakhstan), Sag‘inbek O‘rinboev (Kyrgyzstan), Zulxumor Xolmanova (Uzbekiston), Mahmadiyor Asadov (Uzbekiston), Ziyodakhon Teshaboyeva (Uzbekiston), Dilnavoz Yusupova (Uzbekiston), Islomjon Yakubov (Uzbekiston), Nargiza Rashidova (Uzbekiston), Sabohat Qahharova (Uzbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (Uzbekiston,) Nigora Sulaymonova (Uzbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (Uzbekiston), Dostonbek Akhmadov (Uzbekiston), Dilnoza Shonazarova (Uzbekiston).

This international conference articles are dedicated to illuminating the current theoretical and practical issues in philological comparativistics and translation studies based on the modern scientific approaches. The collection analyzes of mutual influences between different national literatures, languages and cultures; interliterary connections; comparative-typological and comparative-genetic studies; the issues of translating literary and specialized texts; translation strategies and problems of equivalence. Furthermore, the conference materials extensively cover the topics such as: contemporary concepts in translation theory, the formation of a translator competence, methodologies for teaching translation, intercultural communication and socio-cultural significance of translation in the context of globalization. The given scientific articles are intended to scientists, researchers, doctoral students, master’s students and undergraduate students who actively working in the fields of philological comparativistics and translation studies and they serve to strengthen interdisciplinary integration as well as to ensure the harmony between theory and practice.

The views expressed in the articles do not necessarily reflect those of the editorial board.

The publication was recommended by the Scientific and Technical Council of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature on December 17, 2025.

“MIDDLEMARCH” VA “ANNA KARENINA” ASARLARIDA AYOL OBRAZINING O‘RNI

Gulnoz Xalliyeva,
f.f.d., professor (O‘zDJTU),
Sitora Shahobova,
O‘zDJTU tadqiqotchisi

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.12.11/KASO2237

Annotatsiya. Ushbu maqolada ingliz yozuvchisi George Eliot va rus adibi Lev Tolstoy asarlarida ayollar obrazining badiiy va falsafiy ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqotda yozuvchilarning ayol obrazlarini yaratishdagi o‘ziga xos yondashuvlari, ularning ma’naviy, axloqiy va ijtimoiy jihatdan tutgan o‘rni qiyosiy tarzda o‘rganilgan. Eliotning *Middlemarch* va *The Mill on the Floss* asarlarida ayol qahramonlar jamiyatdagi intellektual erkinlik va shaxsiy mustaqillik uchun kurashuvchi timsollar sifatida ko‘rsatilgan bo‘lsa, Tolstoyning *Anna Karenina* va *Urush va tinchlik* romanlarida ayollar insoniy ehtiros, vijdon va axloq o‘rtasidagi ziddiyatlarning markazida turadi. Maqolada ayol obrazlari nafaqat individual ruhiy kechinmalarni, balki yozuvchilar falsafasidagi insonparvarlik, poklik va ma’naviy uyg‘onish g‘oyalarini ifodalayotgani asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: *George Eliot, Lev Tolstoy, ayol obrazi, realizm, axloq, ma’naviyat, qiyosiy tahlil.*

Abstract. This article analyzes the artistic and philosophical significance of the female image in the works of the English writer George Eliot and the Russian author Leo Tolstoy. The study examines the authors’ individual approaches to creating female characters, as well as their spiritual, moral, and social roles in society from a comparative perspective. In Eliot’s novels *Middlemarch* and *The Mill on the Floss*, female protagonists are portrayed as symbols of intellectual freedom and personal independence, whereas in Tolstoy’s *Anna Karenina* and *War and Peace*, women stand at the center of the conflict between human passion, conscience, and morality. The article demonstrates that female characters reflect not only individual emotional experiences but also the ideas of humanism, purity, and spiritual awakening that form the foundation of both writers’ worldviews.

Keywords: *George Eliot, Leo Tolstoy, female image, realism, morality, spirituality, comparative analysis.*

Asosiy qism. Sir emaski ayol borki, olam bor. Ayollar jamiyatimizda katta mavqega ega bo‘lganligi bilan bir qatorda har hir yozuvchining ilhom parisidor ham. Shu sababdan bo‘lsa kerakki deyarli buyun dunyo adabiyotidgi yozuvchilarning, durdona asarlari asosan oilaviy tashvish va muammolarni hech bo‘lmaganda bir qismini tashkil qiladi. Aksariyat hollarda esa ayol obrazi asarlarning asosiy va bosh qahramonlaridir. George Eliot va Lev Tolstoyga qiziqishimning asosiy sabab lari ham ularning ayol obrazini keng ochib berganlari hisobiga bo‘lsa kerak. Ushbu maqolaning asosiy predmeti George Eliotning “Middlemarch” va Lev Tolstoyning “Anna Karenina” asarlari bo‘lganligi uchun ham ushbu ikki takrorlanmas asarlardagi ayol qahramonlari maqola markazida bo‘ladi. Ikki asarning bosh qahramonlari oz kelajagini qurish uchun jamiyatda mavjud bo‘lgan turli xil qarama qarshi qonun-qoidalarga qarshi chiqadilar.

Dorethea! Middlemarch dagi bosh qahramon bo‘lib o‘zining odob - axloq, ilmga va jamiyatda sodir bo‘layotgan ijtimoiy voqea-hodisalarga befarq bulmaganligi uchun ham nafaqat kitobxonning balki aynan asardagi boshqa qahramonlar e’tibor va e’tirofini o‘ziga jalb qila olgan. O‘z ota-onasidan erta ajralgan Dorethea singlisi bilan amakisi Mr Brook qaramog‘ida unib o‘sgan. Yoshligidan mattohlarga o‘ch bo‘lmagan qiz o‘spirin paytida onasidan esdalik bo‘lib qolgan qimmatli taqinchoqlarning ko‘p qismini yagona singlisiga beradi. Am Tilla buyumlarga o‘ch bo‘lmaganligining o‘zi asar boshidayoq ayrim materialistik bo‘lmagan kitobxonning e’tiborini tortadi. Uningcha qimmat taqinchoqlar mukammal baxtga eltmaydi, aksincha Dorethea kitoblar va bilim olish bilan ko‘proq baxtga etishish mumkin deb o‘ylaydi.

Eliotning romanlari ayol obrazlarini yuqori darajada ko‘rsata olgan. Yozuvchining deyarli barcha romanlarida ayollar taqdiri va shaxsiy erkinligi tarrannum etgan. Eliot o‘zining hayotida va

jamiyatda ayollar bilan sodir bo‘ladigan murakkab vaziyatlarga aynan roman qahramonlari orqali yechim topishga harakat qilgan. Shuning uchun ham, Eliotning romanchilik borasidagi iqtidorini nafaqat yozuvchilik mahorati deb hisoblash mumkin, balki ayol yozuvchilarining intellectual qobiliyatini himoya qilishdagi faol harakat sifatida ham talqin qilish mumkin. Ayniqsa nafaqat ingliz adabiyotining balki jahon adabiyotining nodir durdona asari hisoblanmish “Middlemarch” romani ayollar ijtimoiy va ruhiy holatini himoya qilgan asarlardan hisoblanadi. Ma’lumki Viktoriya davrida ayollar cheklangan imkoniyatga va ijtimoiy qoliplarga chidashga majbur bo‘lishgan. Yozuvchi Eliotning aynan shu nom ostida, yani erkak nomi ostida ijod qilganligi ham o‘sha davr tuzum qoliplarining oqibatlaridir. Yozuvchi ijtimoiy hayotda mavjud bo‘lgan ma’naviy va ruhiy bosimlarga qarshi chiqish uchun o‘zining xayoliy qahramonlaridan foydalangan. Bu qaysidir ma’noda o‘sha davr eski sarqitidan jamiyatning voz kechishiga chorlov hisoblangan. Eliot o‘zining “Ayol yozuvchilarning ahmoqona romanlari” nomli essisida ayollarning yuqori adabiy salohiyati haqida fikr yuritadi. Uning fikriga ko‘ra : “ Yaxshiyamki, fantastikaning (badiiy adabiyotning) adabiyot bo‘limi ekanligini isbotlash uchun dalilga ehtiyojimiz yo‘q, unda ayollar o‘z turiga ko‘ra erkaklar bilan to‘liq tenglasha oladi. Tirik va vafot etgan ulug‘ nomlar to‘plami xotiramizga shoshilib kirib keladi, bu ayollar nafaqat yaxshi, balki eng zo‘r romanlarni ham yaratishi mumkinligini isbotlaydi, ular o‘ziga xos qimmatli xususiyatga ega bo‘lib, erkaklarning qobiliyatlari va tajribalaridan butunlay farq qiladi. Hech qanday ta’lim cheklovlari ayollarni fantastika materiallaridan chetda qoldira olmaydi, va adabiyotning hech bir turi bu qadar qat’iy talablardan xoli emas” [Eliot, 2018]. Albatta Eliot ayol yozuvchilarining sayoz romanlarini tanqid qilgan vaziyatlar ham bo‘lgan, ammo ko‘p hollarda u ayol yozuvchilariga nisbatan to‘g‘ri va aniq pozitsiyani ko‘rsatgan. Bundan shuni anglashimiz mumkinki, George Eliot o‘zi qanchalik iqtidorli va salohiyatli ayol yozuvchi bo‘lganligini bilgan va boshqa ayollarni ham murakkab va puxta asarlar yozishga undagan. Ko‘rinib turibdiki, Eliot o‘tkir qalami, teran va dolzarb fikrlari bilan romanchilikda yangi realizmda asarlar yoza olgan buyuk realist yozuvchidir. Buni Eliot ijodiga qiziqib, uni chuqur tahlil qilgan yozuvchi Emili Xaubert Klerinning so‘zlari ham isbotlaydi. Uningcha ”...roman yozishda Eliot alohida qobiliyatga ega ayniqsa u Middlemarch asarini yuksak mahorat bilan yozilgan shoh asar deb tan oladi, bu Eliotning murakkab qahramonlar yaratish va intellektual g‘oyalarni o‘z hikoyalariga ustalik bilan singdirish salohiyatini isbotlaydi” deb yuksak baho beradi [Klering, 2021]. Albatta George Eliot ingliz romanchiligida jamiyatda ayol obrazining faolligini juda muhim deb o‘ylaydi. Aynan shu g‘oyasi ham balkim uni haqiqiy realist yozuvchi sifatida shakllantirgandir. U ayollarni mustaqqil fikrli, orzu qila oladigan, jamiyatda o‘z o‘rnini topadigan insonlar sifatida talqin etadi. “Middlemarch” romanidagi Dorothea va Flos daryosidagi tegirmon (“The Mill on the Floss”) dagi Maggie obrazlari ayol obrazini chuqur ko‘rsatib bergan.

Haqiqatdan ham Eliotning romanlari Viktoriya davrida ko‘p uchraydigan voqea hodisalarni, o‘sha davr ziddiyatlarini chuqur hamdardlik bilan ko‘rsatib beradi. “Afsuski chuqur bilim olish faqat “erkaklarning ishi” sifatida qaralgan. Klassik adabiyot va matematika kabi murakkab fanlar ayol jinsi uchun o‘ta chalg‘ituvchi va o‘g‘ir hisoblangan. Buning isbotini “Middlemarch” dagi Janob Bruk obrazining fikrlari tasdiqlaydi. Uning fikricha aqlida “yengillik” bor, shu sababli ular san’atni yengil tarzda o‘rganishlari kerak.” Ya’ni Viktoriya davrida ayollarga asosan musiqa ,qo‘shiq kuylash ,rasm chizish va zamonaviy tillar o‘rgatilgan.Ular bu sohalarni kelajakda mavqe’ yoki martabaga erishish uchun o‘rganishmagan aksincha yaxshi turmush o‘rtoq va ona bo‘lish uchun o‘rganganlar. Bunday ta’limning yagona maqsadi ayollarni yaxshi xotin va ona qilib tarbiyayalash bo‘lgan.

Viktoriya davridagi ijtimoiy va siyosiy jarayon ishtirokchisi sifatida adib o‘zining aql zakovatini erkaklardan kam emasligini anglagan. Jamiyatda ijtimoiy muammolarga mardonavor kurasha olganligi uchun ham qahramonlari orqali baralla ayollarning o‘rnini ijtimoiy hayotda

muhimligi haqida yoza olgan. Bunday ijodni Eliotdan kutish tabiiydir. Boisi yozuvchining shaxsiy hayotidagi kurashuvchanlik uning asarlarida o‘z aksini topgan. U uttiz yoshligida obro‘ etibori bo‘lmagan ammo ko‘p qirrali, zukko hamda uylangan erkak bilan qochib ketishi, cherkov ruxsatisiz begona erkak ismini olishi va u bilan yashaganligi Eliotning hayotda ham o‘zi yaratgan ayol qahramonlaridek jasur ayol kurashuvchanligini ko‘rsatib beradi. E‘tibor beradigan bo‘lsak, deyarli barcha romanlari “Romola”, “Adam Bade”, “Daniel Deronda”, “Middlemarch”, “The Mill on the Floss” kabi buyuk asarlarida ayol qahramonlarning roli beqiyosdir. U ayolni oddiy uy ishchisi yoki ona emas, aksincha mustaqil, jamiyatda o‘z mavqesi bor axloqiy hamda intellectual kuchga ega inson sifatida tasvirlaydi.

Rus buyuk yozuvchisi Lev Nikolayevich Tolstoy Lev ham George Eliot kabi o‘z asarlarida ayol obraziga ko‘p murojaat qilgan va bu siymoni ichki va tashqi dunyosuni ochib berishga harakat qilgan. Uning eng mashhur romanlari – *Urush va tinchlik* (1869), *Anna Karenina* (1877) va *Tirilish* (1899) – ayol tabiatining turli jihatlarini, ularning axloqiy, ijtimoiy va ruhiy holatini chuqur yoritadi. Tolstoyning *Urush va tinchlik* asarida Natasha Rostova va Marya Bolkonskaya kabi ayollar roman markazida turuvchi ma‘naviy kuchlar sifatida namoyon bo‘ladi. Adabiyotshunos R. F. Christianning ta‘kidlashicha, “Tolstoy ayollarni ma‘naviy haqiqat va soddalikning qo‘riqchilari sifatida ko‘radi” [Christian, 1969: 88]. Natasha obrazida insoniy samimiyat, tabiiylik va muhabbatning pok shakli gavdalanadi.

Anna Karenina romanida esa Tolstoy ayol ruhiyati va jamiyatdagi o‘rni masalasiga yanada chuqur kirib boradi. Anna jamiyatning qat‘iy axloqiy me‘yorlari bilan o‘z shaxsiy baxti o‘rtasida eziladi. A. N. Wilsonning yozishicha, “Tolstoy Annaning harakatlarini qoralasa-da, unga nisbatan hamdardligini yo‘qotmaydi” [Tolstoy, 1988: 302]. Bu asarda yozuvchi ayol mustaqilligi va ijtimoiy bosim o‘rtasidagi ziddiyatni nozik tarzda aks ettiradi. Tolstoyning keyingi davr asarlarida, xususan *Tirilish* romanida, ayollar jamiyat zulmining qurboni sifatida tasvirlanadi. Katya Maslova obrazi orqali yozuvchi insoniyatning axloqiy inqirozini va poklanish imkoniyatini ko‘rsatadi. Tanqidchi Jorj Stayner ta‘kidlaganidek, “Tolstoy ayollar obrazlari orqali insoniyat vijdonini gavdalandiradi” [Steiner, 1959: 211]. Umuman olganda, Tolstoy ayollarni bir tomondan ruhiy poklik va axloqiy komillik timsoli sifatida, boshqa tomondan esa jamiyatning ziddiyatli kuchlariga duch keluvchi fojeaviy qahramon sifatida tasvirlaydi. Uning qarashlari vaqt o‘tishi bilan o‘zgarib boradi: romantik e‘tiqoddan ijtimoiy-axloqiy tahlilga o‘tadi. Bu holat yozuvchining insoniy ehtiros va axloqiy qonun o‘rtasidagi abadiy kurashini aks ettiradi.

George Eliot va Lev Tolstoy ijodini tahlil etish shuni ko‘rsatadiki, har ikkala yozuvchi uchun ayol obrazi insoniyatning ma‘naviy va axloqiy poydevorini anglatadi. Eliot asarlarida ayol obrazlari – Maggie Tulliver, Dorothea Brooke yoki Dinah Morris – nafaqat individual kechinmalar, balki jamiyatning axloqiy rivojlanishini ifodalaydigan kuch sifatida gavdalanadi. U o‘z qahramonlari orqali ayolning intellektual salohiyati, ichki olami va jamiyatdagi o‘rni masalalarini chuqur ochib beradi.

Tolstoyda esa ayol obrazi ko‘proq axloqiy va falsafiy ma‘noga ega. Anna Karenina, Natasha Rostova va Katya Maslova singari qahramonlar orqali yozuvchi insoniy ehtiros va vijdon o‘rtasidagi ziddiyatni ifodalaydi. Tolstoy uchun ayol – insoniyatning poklanish va ruhiy uyg‘onish timsoli.

Demak, Eliot va Tolstoy ijodida ayollar shunchaki ikkinchi darajali personajlar emas, balki asarlarning falsafiy asosini tashkil etuvchi markaziy figuralardir. Ularning ayol obrazlari orqali yozuvchilar inson qalbining murakkab qatlamlarini, axloqiy tanlov va jamiyat bosimi o‘rtasidagi ichki kurashni yoritganlar. Har ikkisi uchun ayol obrazi – insoniylikning eng yuksak, eng sof ko‘rinishidir.

References

1. Christian, R. F. (1969). *Tolstoy: A critical introduction*. Cambridge University Press.

2. Steiner, G. (1959). *Tolstoy or Dostoevsky: An essay in the old criticism*. Faber and Faber.
3. Wilson, A. N. (1988). *Tolstoy: A biography*. W. W. Norton & Company
4. Eliot. Silly Novels by Lady Novelists. 2018, p. 266-267
5. Klering E.H. George Eliot, Female Roles And Education: An analysis of Middlemarch, 2021. p. 22.
6. Jo‘raqulov, U. (2025, July). МУМТОЗ ПОЭТИКАДА “ИДЕАЛ ОБРАЗ” МУАММОСИ. In *Conferences* (Vol. 1, No. 1).
7. Жўрақулов, У. (2015). Назарий поэтика масалалари: муаллиф. Жанр. Хронотоп. Тошкент: Фафур Гулом, 353.
8. Khamrayev K. The poetic task of the “first phrase” in the story // *International Scientific Journal Theoretical & Applied Science (USA)*, 2018.- №4.- –P. 62-66 (Global Impact Factor – 0.564; Scientific Indexing Services – 0.912; International Society for Research Activity – 1.344)
9. Temirxonovna, Z. Y. (2021). Traditions of the World Novel in “Lolazor”. *European Scholar Journal*, 2(3), 54-58.
10. Asadov, M. (2025, July). HOMO POETIKUS KONSEPSIYASI: NAVOIY VA RUMIY. In *Conferences* (Vol. 1, No. 1).

MUNDARIJA		
I SHO‘BA. TARJIMASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI		
1.	Zuhriddin ISOMIDDINOV. Bizdagi tarjima muammolari	5
2.	Uzoq JO‘RAQULOV. O‘zbek tarjimachiligi istiqbollari	9
3.	Xurram RAHIMOV. Alisher Navoiyning “Munojot” asari tarixi, tabdili va tarjimalari xususida	14
4.	Олимджон КАСИМОВ, Мартаба СУЛТОНЗОДА. Некоторые лингвистические особенности перевода лексем «Шахнаме» на русский язык	17
5.	Ne‘matilla OTAJONOV. Eiji Mano – boburshunos olim	22
6.	Rukhsana IFTIKHAR. Beautification of Mughal women	26
7.	Наталья ФИЛИМОНОВА. Возможности перевода при работе иностранных учащихся с художественным текстом: начальный этап изучения русского языка	30
8.	Kosimboy MAMUROV, Nargiza TILAKOVA Functional syntax and mystical semantics: correlating syntaxemes with sufi concepts in Alisher Navai’s Uzbek and English ghazals	34
9.	Xayrulla HAMIDOV. Muslimbek Yo‘ldoshevning tarjimonlik mahorati	38
10.	Ирода СИДДИКОВА. К вопросу взаимосвязи психолингвистики и художественного перевода	43
11.	Xayrulla HAMIDOV, Zulfizarxon QORAXO‘JAYEVA. Nafisiyning “Jannatning yarim yo‘lida” asaridagi personaj portretining tarjimada berilishi	46
12.	Абдумажид МАДРАИМОВ, Аскарый МАДРАИМОВ. Вопросы перевода научного наследия Захириддина Мухаммада Бабур и традиция перевода в библиотеке Акбара в XVI веке	51
13.	Supriya BANERJEE, Iroda UMAROVA Reimagining classics: Tagore, translation and the global reader	54
14.	Ziyodaxon TESHABOYEVA. “Boburnoma”da milliy-madaniy xususiyatli til birliklar va ularning inglizcha tarjimalari	58
15.	Zulhumor MIRZAEVA. Politics under the mask of poetics: Chulpon’s translations in the 1920s-1930s	62
16.	Abdumajid MAMADALIYEV. Badiiy matn tarjimasida milliy koloritni ifodalash muammosi	72
17.	Muhammadjon ABDUVALIYEV. Sinxron tarjimashunoslikning zamonaviy masalalari	74
18.	Мұратбек БАҒИЛА, Кәмшат АЙМАҒАМБЕТОВА. Қазақ тілін оқыту әдістемесінің жаңа парадигмалары	80
19.	Shermurod SUBHON. Ijodiy kengashlarda	84

20.	Shermurod SUBHON. Kitobxon oldida mas’uliyat	97
21.	Murtazo SAYDUMAROV, Mahmudaxon SAYDUMAROVA. O‘zbek adabiyotining ilk romani tarjimalarida lingvomadaniy xususiyatlar va semantik o‘zgarishlar	100
22.	Mahmadiyor ASADOV. Tarjima – qiyosiy adabiyotshunoslikning tadqiqot obyekti	107
23.	Toshtemir ALIMOV. Gender as a linguistic and cultural parameter in literary translation	113
24.	Tozagul MATYOQUBOVA. Ilk hasbi hol qasida va uning o‘zbek tarjimoni	116
25.	Dilafruz MUHAMMADIYEVA. “Boburnoma”ning turkcha tarjimasi bilan bog‘liq muammolar	120
26.	Umida TURAeva. Some challenges of translating forensic terminology between English and Uzbek	125
27.	Елена ПАНОВА. Мифопоэтическая традиция и проблемы перевода и функционирования онимов в волшебной повести «Алиса в стране чудес» Л. Кэрролла	128
28.	Gulnoz MAMARASULOVA. Siyosiy matn tarjimasining lingvokulturologik jihatlari	137
29.	Эльнора БАГАВОВА. Эволюция переводческих теорий: от традиционных подходов к современным тенденциям	140
30.	Dilfuza KHUDAIBERDIEVA. Translation studies: traditional and modern approaches	144
31.	Gulnoz MAMARASULOVA, Ruxshona CHO‘LIYEVA. Diplomatik matnlarning tarjimada ifodalanishi	148
32.	Dilshod AMIRQULOV. Tarjimashunoslikda til tipologiyasi asosida komparativ yondashuv	151
33.	Tozagul NASRULLAEVA. Literary translation as interpretation: on the basis of Dreiser’s literary works	154
34.	Мохира ЭШКУВАТОВА, Достонбек АХМАДОВ. Роль лингвострановедческого компонента в обучении переводу	156
35.	Islom TURDIYEV. Ingliz va o‘zbek tillaridagi ayrim ish yuritish terminlarining tarjima talqinidagi muammolari	160
36.	Фотима УМИРЗАКОВА. Проблемы традиционных и современных подходов в немецком переводе	163
37.	Shohsanam BEKMURATOVA. Maqollar tarjimasida tarjimonlarining lingvomadaniy yondashuvlari	166
II SHO‘BA. QIYOSIY TILSHUNOSLIK MASALALARI		
38.	Sayed Mohamed Ahmad KORAYEM. Principles for developing comparative linguistic studies	171
39.	Nedim BAKIRCI. Milli kimlik inʼsasinda halk biliminin islevi	183
40.	Farhad RAHIMI. Beş, bel, bilek, elik/ el ve ilik kelimelerinin etimolojik ve anlamsal bağlantilari	190

41.	Farhad RAHIMI. Nezrali'nin Çağatay türkçesi sözlüğünün yanlıslari üzerine iii	196
42.	Сырга ОРУНБАЕВА, Долон МАЛДЫБАЕВ, Сагынбек ОРУНБАЕВ, Минаим МЫРЗАКМАТОВА, Жумакадыр КАРАМОЛДОЕВ. Горы и их лингвистические особенности: типология высот и культурных различий	215
43.	Saodat MUHAMMEDOVA, Kosimboy MAMUROV. Reforming the Uzbek latin alphabet: balancing phonology and global usability	221
44.	Jamoliddin YOQUBOV. O‘zbek va fransuz tillarida “ona” leksemasi ifodalanishining lingvomadaniy xususiyatlari	223
45.	Valijon VOSITOV. Inkor kategoriyasi lingvistik voqelik sifatida	228
46.	Khushnuda SAMIGOVA. Identifying the semantic component of affectionate form	230
47.	Nargiza DOSBAYEVA. Specific features of intercultural interaction in the course of teaching foreign languages	234
48.	Наргиза РАШИДОВА. Арабские заимствования в узбекском языке	237
49.	Ulugbek KARIMOV. Evolution of the cyborg in 21st-century science fiction	240
50.	Kamola ABDULLOEVA. Diskursiv shaxsning grafik vositalar orqali aks etishi	243
51.	Malohat BADALBAYEVA. The special lexicon of emergency situations in global linguistics	246
52.	Nargiza MIRZALIYEVA. Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining o‘ziga xos xususiyatlari: badiiy tahlil va qiyosiy yondashuv	250
53.	Azizjon SHARIPOV. Yozma manbalarda Hirotning tarixiy toponimikasiga doir ma’lumotlar: Shohrux Mirzo davri	253
54.	Марина ИСКАКОВА. Тюркоязычный мир от древности	263
55.	Nargiza YUSUPOVA. The impact of artificial intelligence on comparative philology and translation studies	268
56.	Feruzaxon KARIMOVA. Aksiolingvistikada ma’naviy qadriyatlar talqini	272
57.	Zebiniso BEKMURADOVA. O‘zbek va fransuz maqollaridagi xiazmlarning stilistik, semantik va lingvokulturologik tahlili	276
58.	Sabohat QAHHAROVA. Yassaviy hikmatlarining lingvokulturologik tahlili	279
59.	Dildora KENJAYEVA. “Boburnoma”da antroponimlarning etimologik o‘ziga xosligi	283
60.	Gulchexra IBRAGIMOVA. Ingliz tilida abbreviatura va akronimlarning lingvistik tahlili	287
61.	Asror YUSUPOV. Lug‘at maqolasi strukturasi nazariyasining rivojlanishi	289

III SHO‘BA. QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK MASALALARI		
62.	Islamjan YAKUBOV. Rudakiy adabiy-estetik qarashlari va lirik qahramon kechinmalari	293
63.	Islamjan YAKUBOV. Tragik konflikt, tragik holat va tragik qahramon	299
64.	Dilnavoz YUSUPOVA, Kemal Yavuz ATAMAN. Uch tazkira qiyosi	308
65.	Gulnoz XALLIEVA, Sitora SHAHOBOVA. “Middlemarch” va “Anna Karenina” asarlarida ayol obrazining o‘rni	316
66.	Bahodir XOLIQOV. Britaniya adabiyoti va o‘zbek mifologiyasida daydi yog‘dularning badiiy xususiyatlari	320
67.	Gulnoz XALLIYEVA, Farangizbonu ADAMOVA. “Jek Raymond” romanida Jek obrazi tahlili	323
68.	Nuriddin ALTINBOYEV. Qiyosiy tahlilda tipologiya va ta’sir fenomeni	326
69.	Gulnoz XALLIYEVA, Iroda ABDULLAYEVA. The nature of satirical characters in the works of Jonathan Swift	330
70.	Mohinur SOTVOLDIYEVA, Gulnoz KHALLIEVA. The poetics and typology of father figures in world literature: a comparative study	333
71.	Xafiza KUCHKAROVA. Badiiy adabiyotda peyzajning o‘rni	336
72.	Dilafro‘z QAHNAROVA. Zamonaviy o‘zbek qissachiligi: xalq an’analari va yangi badiiy shakllar	340
73.	Elmira HAZRATQULOVA. Temuriylar davri adabiy muhitida ustoz-shogird munosabatlari	344
74.	Тоҳир ТУРДИБОЕВ, Нигора ЖЎРАЕВА. Беҳбудий таълимотида ижтимоий-маърифий масалалар	347
75.	Ma’suma OVIDJONOVA. Ingliz va o‘zbek adabiyotida ilmiy fantastikaning narratologik asoslari	351
76.	Эльмира АДильБЕКОВА, Сўлтан САНИЯТ. Türk masallarında hayvan motifleri: geyik motifinin kültürel yansimalari	357
77.	Эльмира АДильБЕКОВА, Сая БЕРІКҚЫЗЫ. Türk-islam kimliginin sembolü olarak Ноча Ahmet Yesevi türbesi	368
78.	Эльмира АДильБЕКОВА, Гүлнұр ЕСЕНГЕЛДІ. Karaşaş Ana türbesi ve halk inançlarında kadın Evliya imgesi	375
79.	Дильфуза МАМЕТОВА, Малика ПРИСТАЕВА. Keloğlan ile padişahin kizi masalinin Anadolu, Uygur, Gagavuz varyantlarında kahraman ideali	383
80.	Карлыгаш БОРБАСОВА, Какимжан БИШМАНОВ, Мира БАЛТЫМОВА. Сравнительный анализ текстов Корана, Библии и Торы по проблеме межрелигиозного диалога и укрепления общенационального единства	394
81.	Улжан ТУНГАТОВА, Алуа АЛШЕР. Сравнительный анализ идей толерантности в Коране и Библии	400
82.	Ляззат АЛИЕВА, Möldir NIŞANHAN. Masalların mitolojik mirasi: şamanizm ve islam’in izleri	404